

A pályakövetés alkalmazása a szakoktatási és szakképzési minőségfejlesztés központi tényezőjévé vált az oktatási és képzési szakpolitikában. Az EQAVET Hírlevél erre a jelenségre fókuszál, és példákat gyűjt arról, hogy a tagállamok miként valósítják meg ezt az ERASMUS+ által finanszírozott projektekben. Beszámol továbbá egy fontos, a pályakövetésről szóló társaktól való tanulási tevékenységről (peer learning activity, a továbbiakban PLA), amelyet Finnországban tartottak idén ősszel, valamint betekintést nyújt a legutóbbi EQAVET Fórum e témával kapcsolatban elhangzottakba.

Az Európai Szakoktatási és Szakképzési Szolgáltatók (EUproVET) főtítkára, Matti Isokallio vezércikkéből megtudhatjuk, hogy a szakoktatási és szakképzési szolgáltatók központi szerepet játszhatnak a nyomonkövetési folyamatokban. A szakoktatási és szakképzési szolgáltatók szempontjából a pályakövetés a minőségbiztosítási rendszer alapvető, lényegi tényezője, a Tanács közelmúltban elfogadott Ajánlása pedig megerősíti a pályakövetés használatának a termelékenység és a foglalkoztathatóság előmozdításában játszott fontos szerepét, hozzájárulva ezzel a magas színvonalú szakoktatás és szakképzés fejlesztéséhez.

A horvátországi Szakoktatási, Szakképzési és Felnőttképzési Ügynökség (AVETA) kísérleti projektet indított a szakoktatási és szakképzési szolgáltatók szintjén a szakképzésben végzetek pályakövetésével kapcsolatban. Bár a projekt még csak kezdeti szakaszban van, máris fontos betekintést nyújtott a tekintetben, hogy a tanulmányok és a felmérések miként alkalmazhatók a szolgáltatói szintű hatékony nyomonkövetési rendszerek fejlesztése során. A módszer alkalmazásával szerzett információk létfontosságúak a szakoktatási és szakképzési szolgáltatók számára, azok ugyanis lehetővé teszik, hogy szolgáltatásaikat a munkaerőpiac igényeihez igazított képzésekkel és diákjaik személyes és szakmai fejlődésének elősegítésével javítsák.

A pályakövetés fontosságát az EQAVET nemzeti referenciapontok (NRP) szempontjából szintén bizonyítja a finn nemzeti referenciapont által októberben szervezett PLA, amelynek középpontjában a nyomonkövetési rendszerek, és azoknak a szakoktatási és szakképzési szolgáltatók minőségi fejlesztésére irányuló felhasználási módjai álltak. A PLA további fontos témái közé tartozott még a pályakövetés jogi alapja, kulturális elfogadottsága, valamint annak a szolgáltatói finanszírozással való kapcsolata.

A nyomonkövetés szakpolitikai fontosságát bizonyítja, hogy a Pályakövetésről szóló Ajánlásban¹ foglaltak megvalósításának a támogatására az Európai Bizottság szakértői csoportot hozott létre. Az EQAVET Titkárság is képviselteti magát ebben a felsőoktatás és a szakképzés területén dolgozó csoportban, amely az Európai Képesítési Keretrendszer (EQF) 4. és az afölötti szintjeire fókuszál, tekintetbe veszi az adminisztratív és a felmérési adatok használatának lehetőségeit, valamint szakpolitikai és végrehajtási kérdéseket vizsgál meg.

A társaktól való tanulás továbbra is fontos része az EQAVET Hálózatban alkalmazott módszertannak, mivel az a szakoktatási és szakképzési minőségbiztosítás alapvető témáival kapcsolatos tapasztalatok és tudás megosztásának és elmélyítésének az eszköze. E célból a Hírlevél két PLA tevékenységről számol be:

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0249>

1. Az EQAVET Titkárság és a Cseh Köztársaság Nemzeti Oktatási Intézete (NÚV) által közösen szervezett PLA azt vizsgálta meg, milyen módokon lehet hatékonyan bevonni a tanárokat, a szakoktatókat és a tanulókat a minőségbiztosítási ciklus (tervezés, végrehajtás, az eredmények értékelése és a szakoktatási és szakképzési programok felülvizsgálata) négy szakaszába az EQAVET indikatív jellemzőivel és indikátoraival összhangban.
2. Egyre több nemzeti referenciapont véli úgy, hogy a kollégák általi értékelés (peer review) az ERASMUS+ által finanszírozott munkaprogramok központi tényezője, ahogy azt a 2018 májusában az olasz nemzeti referenciapont által finn, román és görög kollégák támogatásával szervezett PLA is tükrözte, amelynek témája a peer review mint a minőségbiztosítás támogatásának egyik eszköze volt.

A Hírlevél továbbá bemutatja az EQAVET szélesebb hatását, amely jól látható az Európai Képzési Alapítvány (ETF) jelentésében, valamint a szakoktatási és szakképzési minőségbiztosítás fejlesztésére irányuló munkában az ETF-országokban. Az EQAVET Keretrendszer olyan keretet kínál ezen országok számára, amely segít meghatározni, mely területeken van szükség minőségbiztosítási erőfeszítések megtételére, és mely szakpolitikákat szükséges felülvizsgálni. A Keretrendszer ezen kívül lehetővé teszi az országok számára, hogy megvizsgálják, minőségbiztosítási szakpolitikáik összhangban vannak-e az uniós szakpolitikákkal. A szakoktatási és szakképzési minőségbiztosítási ETF-Fórum 2017. évi létrehozásával egyre erősebb az EQAVET Hálózat és a nemzeti referenciapontok közötti együttműködés.

A Hírlevélben szintén olvasható Helene Sabbagh (DEQA-VET) rövid írása a németek tapasztalatairól a munkaalapú tanulással kapcsolatban.

A nemrégiben, 2018 novemberében az Európai Szakképzési Hét keretében Bécsben megtartott EQAVET Fórum munkánk egyik kiemelkedő eseménye volt. A Fórum a tanulók véleményére, illetve a szakoktatás és szakképzés minőségének erősítésében játszott fontos szerepére fókuszált. A találkozó eredményei között említhető, hogy a résztvevők megállapodtak abban, hogy a tanulók a hatékony és minőségbiztosított szakoktatási és szakképzési rendszerek kiépítésének kulcsfontosságú partnerei. A képzéseknek egyre inkább a kereslethez kell igazodniuk, illetve azt az elvet kell követniük, miszerint ami jó a tanulónak, az jó a munkáltatónak és a társadalomnak is. A szakoktatás és szakképzés sok országban a tanulók első választása. A szakoktatás és szakképzés értéke egyre nőni fog, ahogy egyre több tanuló osztja meg sikertörténetét, és magyarázza el, miért döntött az adott iskolai rendszerű szakoktatási és szakképzési program elvégzése mellett. Az ETF-tagok részvétele új korszakot nyitott az EQAVET fórumok történetében, mind az EQAVET tagok, mind pedig az ETF tagországok üdvözölték azt.